

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 670/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., Stráž 3/223, Zvolen, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Pavol Konečný, proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 18 C 87/2016-389 zo 4. júla 2022 a uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 18 C 87/2016-417 z 21. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne žiada odložiť vykonateľnosť napadnutých uznesení do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Sťažovateľka ako žalobkyňa sa podanou žalobou proti [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“) najprv domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. [REDACTED], obec [REDACTED], okres [REDACTED], zapísanej Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom na [REDACTED], parcely registra [REDACTED], parcelné č. [REDACTED], orná pôda s výmerou [REDACTED] [REDACTED], a to

na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej 10. júla 2015. Žalovaný od tejto kúpnej zmluvy odstúpil, avšak sťažovateľka bola toho názoru, že odstúpenie od zmluvy je neplatné, a teda že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti. Uznesením z 23. januára 2018 okresný súd pripustil zmenu žaloby tak, aby súd určil, že sťažovateľka bola podielovým spoluvlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v k. ú. ■■■■■, obec ■■■■■, okres ■■■■■, a to pozemku registra ■■■■■, parc. č. ■■■■■, ostatné plochy s výmerou ■■■■■ a pozemku registra ■■■■■, parc. č. ■■■■■, ostatné plochy s výmerou ■■■■■; v podiele ■ k celku, ku dňu ich vyvlastnenia na základe rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-OVBP2-2016/031897-32 z 18. augusta 2016 (ďalej len „vyvlastňovacie rozhodnutie“) v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odboru štátnej stavebnej správy č. 24731/2016/B624-SV/63515/Ho z 10. októbra 2016. V priebehu konania okresný súd pripustil do konania vstup intervenienta na strane žalovaného – spoločnosť ■■■■■.

4. Náhrada za vyvlastnenie nehnuteľnosti bola v zmysle vyvlastňovacieho rozhodnutia uložená do úschovy okresného súdu, pričom by mala byť vyplatená v závislosti od výsledku konania o určenie vlastníckeho práva. Konanie o úschovách je na tomto súde vedené pod sp. zn. 18 U 4/2016. Zmenenou žalobou sa sťažovateľka domáhala určenia, že bola podielovou spoluvlastníčkou sporných pozemkov ku dňu vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení a takýmto rozsudkom chcela pre seba dosiahnuť výplatu náhrady zloženej v úschove.

5. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 18 C 87/2016-285 z 25. marca 2021 žalobu zamietol, pričom toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 73/2021-352 z 27. apríla 2022. Súdny zároveň rozhodli, že žalovaný a intervenient majú z dôvodu svojho procesného úspechu nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania.

6. Následne okresný súd uznesením č. k. 18 C 87/2016-389 zo 4. júla 2022 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) rozhodol, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 5 434,17 eur a intervenientovi náhradu trov konania vo výške 3 185,45 eur. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú okresný súd uznesením č. k. 18 C 87/2016-417 z 21. septembra 2022 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) zamietol. Okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné vychádzať z hodnoty dotknutej nehnuteľnosti v zmysle znaleckého posudku č. 191/2015 z 13. júla 2015, v ktorom bola všeobecná hodnota predmetnej nehnuteľnosti stanovená vo výške 34 635,13 eur (17,21 eur za 1 m²). Svoje rozhodnutie oprel i o závery nálezov ústavného súdu č. k. III. ÚS 67/2022 z 24. marca 2022, č. k. II. ÚS 397/2021 z 5. apríla 2022 a č. k. II. ÚS 402/2021 z 5. apríla 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Proti napadnutým uzneseniam o výške trov konania podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Žaloba o určenie vlastníckeho práva bola zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. V konaní nebol predložený žiaden znalecký posudok, a preto sa súd nemal odkloniť od svojej rozhodovacej činnosti, keď v obdobných veciach vychádzal z hodnoty pozemkov podľa kúpnych zmlúv uzatvorených medzi stranami sporu. Okresný súd teda nemal dôvod vychádzať

pri stanovení výšky náhrady trov konania z neskôr uzatvorenej zmluvy medzi pôvodnými predávajúcimi a spoločnosťou [REDAKOVANÉ]

b) Okresný súd sa odklonil od svojej doterajšej rozhodovacej činnosti, a to zásadným spôsobom. Urobil tak napriek existencii nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 544/2019-43 z 28. júla 2020 v obdobnej veci. V tomto prípade ide o obdobnú skutkovú situáciu s tým rozdielom, že strany sporu sú v opačnom procesnom postavení. Sťažovateľka v tejto súvislosti poukázala na princíp právnej istoty, ktorého obsahom je aj požiadavka rozhodovať v obdobných veciach rovnako.

c) Napadnuté uznesenie neobsahuje ústavne udržateľné závery. Pokiaľ v ňom okresný súd poukázal na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu a jeho nálezy (III. ÚS 67/2022, II. ÚS 397/2021 a II. ÚS 402/2021), tak táto argumentácia nemôže obstáť, pretože nejde o skutkovo obdobné situácie, keď sťažovateľom v týchto veciach bola spoločnosť [REDAKOVANÉ]

d) Uvedená skutková i právna argumentácia nasvedčuje tomu, že došlo nielen k porušeniu základného práva na spravodlivé súdne konanie, ale i k porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, keďže v dôsledku arbitrárneho rozhodnutia bola sťažovateľke uložená povinnosť platiť výrazne vyššie trovy, čo má nepochybne vplyv na jej majetkovú sféru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka, že okresný súd nesprávne postupoval pri vyčíslení výšky (právoplatne priznaného) nároku na náhradu trov konania v dôsledku nesprávne stanovenej tarifnej hodnoty veci, v čom sťažovateľka vidí porušenie označených práv. Napadnuté uznesenie považuje za ústavne neudržateľné pre jeho arbitrárnosť, nereflektovanie na doterajšiu rozhodovaciu činnosť okresného súdu a rozpor s nálezhom ústavného súdu č. k. I. ÚS 544/2019-43 z 28. júla 2020.

9. Ústavný súd po preskúmaní predmetu tejto ústavnej sťažnosti týkajúcej sa napadnutého uznesenia okresného súdu a v kontexte svojich zistení dospel k záveru, že použitá argumentácia sťažovateľky je totožná s jej právnou argumentáciou, ktorú použila v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 21. septembra 2022 a ktorou sa ústavný súd v podrobnostiach zaoberal v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 564/2022. V uvedenom konaní sťažovateľka, zastúpená tým istým právnym zástupcom, na základe identickej argumentácie namietala právne závery okresného súdu, ktorý rozhodol o výške trov konania za rovnakých skutkových i právnych okolností veci ako v aktuálne prejednávanej veci.

10. Podľa § 56 ods. 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd návrh na začatie konania podľa § 42 ods. 2 písm. f) odmietne podľa odseku 2 a ten istý navrhovateľ podá ústavnému súdu ďalší návrh na začatie konania v inej veci v podstatnej časti zhodný s predchádzajúcim návrhom, ktorý možno odmietnuť z rovnakého dôvodu, rozhodnutie o jeho odmietnutí môže obsahovať zjednodušené odôvodnenie, v ktorom ústavný súd iba poukáže na skoršie rozhodnutie o predchádzajúcom návrhu na začatie konania.

11. S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že o skutkovo a právne obdobnej veci sťažovateľky už rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 564/2022 z 19. októbra 2022, ktorým jej ústavnú sťažnosť odmietol. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 11. novembra 2022. Sťažovateľke sú tak nepochybne známe dôvody odmietnutia jej predošlej ústavnej sťažnosti vo veci

vedenej pod sp. zn. I. ÚS 564/2022, ako aj vyslovený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku týkajúcu sa posudzovania výšky trov konania (obdobne napr. aj II. ÚS 23/2022 a I. ÚS 453/2022), v dôsledku čoho nie je v aktuálne prejednávanej veci potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia ústavnej sťažnosti.

12. Ústavný súd v posudzovanom prípade nemá dôvod meniť svoj už vyslovený právny názor, a preto v podrobnostiach odkazuje na už citované svoje skoršie rozhodnutie. Nadväzne pristúpil k odmietnutiu tejto ústavnej sťažnosti v časti namietaných práv uznesením vyššieho súdneho úradníka z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti namietaných práv uznesením okresného súdu z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona ústavnom súde].

13. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 1. decembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu